

կոպոսին ներկայութիւնը կը բացատրուի անով, որ Լեւոն նախ մերժած էր հայ ծէսով օծուիլ, եւ այս պատճառով ալ հետը բերած էր Ներքոնի կամ Հերքոնի լատին եպիսկոպոսն ու Կիպրոսէն ալ լատինական միւռոն . բայց անանելով որ Հայերը աժգոհութիւն կը յայտնեն եւ իր այդ ընթացքը խոս-վութիւններու տեղի պիտի տայ, փոքրիկ զիջողութիւն մ'ընելով որոշեց օծուիլ նախ լատին եպիսկոպոսին ձեռքովը, լատինական ծէսով ու միւռոնով, ետքէն ալ, մի եւ նոյն ժամուն, հայ կաթողիկոսին ձեռքովը, հայկական ծէսով ու միւռոնով : Այսպէ՛ս ալ կատարուեցաւ, եւ Լեւոն կոչուեցաւ « Լեւոն Ե թագաւոր Հայոց » (1) :

Այս տարօրինակ ծիսակատարութենէն ընականաբար գոհ չպիտի մնային ազգայնականները . եւ նոյն օրէն սկսած ռխ պահեցին Լեւոնի դէմ :

Թագադրութեան օրը Լեւոն իր հաւատարիմ զինակիրներէն Սոհիէրը(2) վարձատրելու համար, Հայոց թագաւորութեան մարաջախտ անուանեց եւ ամուսնացուց իր հօրեղբորմէն այրիացած Յիմի կոմսուհիին հետ (3) . իսկ մէկ ուրիշ զինակիրն ալ, Մատթէոս զը Շապպ, նոյն օրն ասպետ անուանելով՝ Հայոց տէրութեան զիւանապետ կարգեց եւ ամուսնացուց Կոստանդին Գ-ի այրիին հետ :

(1) Բնդհանուր սովորութիւն եղած է « Լեւոն Զ » կոչել մեր վերջին թագաւորը, փոխանակ ըսելու Լեւոն Ե : Այս սխալն յառաջ եկած է պարոն Կոստանդին օրդին պարոն Լեւոնը թագաւորներու կարգը դասելէն, ինչպէս տեսնուի ուրիշ տեղ ալ (Խր. 11, ծանօթ. 3) :

(2) Գարդի կը գրէ Sohier Doucart, զոր հայ քարգմանիչը կը փոխադրէ « Սոհիէ Գուլպար », իսկ Ալիբան՝ « Տուլպար » : Երկուքն ալ սխալ են. վասն զի միջինդարեան Ֆրանսերէնի մեջ *c* տառը *u* կարսասանուէր ստեպ *a*-ի առջեւ ալ . ուսի պէտք է կարդալ՝ Գուլպար, կամ՝ աւելի ճիշտ՝ Գիւ Սարս (Sohier du Cart = du Sart), ինչպէս Գիւ Կանթ, Գիւ Գեկլէն, Եւն : Կղեմէն Է պատիւն 1381 թ. յուլիսի 4-ին գրած մէկ քրքին մեջ Եւս, ինչպէս պիտի տեսնենք աւելի հետուն, Սոհիէրի անունը գրուած է՝ « Soherio de Sarto » :

(3) Հմմտ. Խր. 41, ծանօթ. 1 :